

Iohannis, miliardele și recesiunea

7 martie 2022

PETRIȘOR PEIU

ANALIST

Petrișor Gabriel Peiu este doctor al Universității Politehnica din București (1996), a fost consilier al premierului Radu Vasile (1998-1999) și al premierului Adrian Nastase (2001-2002), subsecretar de stat pentru politici economice (2002-2003) și vicepreședinte al Agenției pentru Investiții Străine (2003-2004). Este coordonator al Departamentului de Analize Economice al Fundației Universitare a Mării Negre (FUMN).

Să începem cu un mic exemplu cu scop didactic. Primăria Brăila decide să cumpere, cu bani publici, două tramvaie. (sursa: *anunțul de participare SEAP nr CN1038628/din 21.01.2022*). Toate bune și frumoase, numai că **vine primăria de pe Dunăre și cu o mică condiție**: cică „tramvaiele trebuie să fie prevăzute cu un sistem care să furnizeze energia necesară motoarelor de tracțiune pentru a permite deplasarea acestora pe o distanță de minim 50 km în situația lipsei de tensiune în rețeaua de alimentare electrică”. Normal, dacă nu mai avem tensiune, tramvaiul nu se poate opri în intersecție, el trebuie garat în linia curentă. Dar, **oameni buni, să mai citim odată: 50 de km!** Așa, **dacă mai era cazul să râdem de absurdul acestei cerințe: lungimea întregii rețele de tramvai din Brăila este de 22,7km**. Orice om cu minime cunoștințe tehnice își dă seama că, pentru a avea acumulatori care să permită deplasarea de 50 km, tramvaiul respectiv va trebui să aibă o greutate suplimentară uriașă și un consum imens de electricitate (căci acumulatorul este montat „în tampon”, se încarcă continuu).

Dar ce contează normalul, dacă trebuie să rămână o singură firmă competiție? Căci, da, oameni buni, **absurdul situației nu este acela că un primar are idei năstrușnice, ci**

că că o firmă (turcească) a fost omologată cu un astfel de produs! Oare cineva din multele noastre autorități o fi citit ce năzbâtii semnează? Și, până la urmă, cât de mare este aberația tolerată în această țară, doar pentru a justifica cumpărarea a două tramvaie de la cine vrea un primar?

Invadarea Ucrainei este un bun prilej pentru Klaus Iohannis și guvern să arunce în planul secundar al dezbaterii economia și modul catastrofal în care este ea condusă de către guvernanți. Dar, **oameni buni, nu vă lăsați păcăliți: chiar dacă nu mai avem voie să discutăm despre starea proastă a economiei, aceasta rămâne;** ba mai mult, indicatorii se vor altera în continuare, pentru că tot ceea ce știu să facă guvernanții este să accelereze inflația. Nicio măsură guvernamentală nu se adresează problemelor de fond, structurale, din energie sau din alte sectoare. **Azi, singura politică pe care o duce guvernul de la București este să ascundă, cât poate de mult, starea precară a economiei de ochii românilor.** Uitând că acești români se duc zilnic la cumpărături, plătesc facturi uriașe, stau în frig și sunt lipsiți de apă caldă. Și, mai grav de atât, lucrează la companii lovite puternic de inflația întreținută de guvern.

Oricum, în țara lui Factură Vodă era mai puțină și mai firavă opoziție decât în Rusia lui Putin. Așa că, cine să mai cuteze să-l mai întrebe acum ceva concret pe baronul turismului dedicat propășirii Sahelului? Cine va mai cuteza să ridice vreun semn de întrebare despre căderea economiei, despre prețurile la electricitate și gaze sau despre proiectele de infrastructură neterminate?

Acum vreun an și jumătate, Klaus Iohannis, liberalii orbanești și câțiști plus cohorta de propagandiști profesioniști pripășiți pe lângă palatele de partid și de stat țipau pe la toate televiziunile că România se va umple de vreo sută de miliarde în următorii zece ani, mulțumită geniului din spatele ochelarilor de soare purtați de către întâiul schior al țării. După ce a trecut campania electorală și după o muncă seculară care a durat ...un an, **au adus un tabel cu 14 miliarde de euro plus un ditamai împrumutul de 15 miliarde de euro. Restul miliardelor erau demult în țară,** împărțite la Bruxelles cu ani înainte de prăbușirea meteoritului Cristian Ghinea peste capetele neînțeleghătoare ale românilor.

Se cuvine, deci, să tragem o linie și să vedem un mic bilanț de etapă. Etapa regimului canonic Iohannis, sfârșită odată cu votarea noii majorități PSD-PNL. Și ce să vezi, **regimul Iohannis, etapa PNL+USR, se încheie cu o prăbușire spectaculoasă,** o cădere continuă a performanței economiei în anul 2021, de la o creștere de +2% pe primul trimestru la ditamai scăderea de -0,5% din ultimul trimestru:

Tabel 1: Evoluția Produsului intern brut trimestrial

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
- în % față de perioada corespunzătoare din anul precedent -						
Serie brută	2019	105,1	104,4	103,0	104,4	104,2
	2020	102,3	89,9	94,4	98,5	96,3
	2021	99,8	113,9	107,4	102,2	105,6
Serie ajustată sezonier	2019	104,9	104,6	103,4	103,8	-
	2020	102,5	90,2	94,8	98,0	-
	2021	99,6	113,4	107,6	102,7	-
- în % față de trimestrul precedent -						
Serie ajustată sezonier	2019	101,6	101,0	100,2	100,9	-
	2020	100,3	88,8	105,4	104,3	-
	2021	102,0	101,1	100,1	99,5	-

Sursa: [AICI](#)

De fapt, nici în trimestrul III nu i-a fost prea bine economiei, cu o creștere de doar 0,1%. Și nici astăzi, în noul an 2022 nu prea simțim un mare entuziasm prin firmele patriei.

Și pentru că diavolul se ascunde în detalii, să observăm că mai avem un indicator interesant: **lucrările ingineresti au scăzut, în 2021 față de anul precedent cu 6,2%, iar cele nerezidențiale cu 11,4%:**

Indicii lucrărilor de construcții				
				- procente-
		DECEMBRIE 2021 față de :		1.1-31.XII.2021/ 1.1-31.XII.2020
		NOIEMBRIE 2021	DECEMBRIE 2020	
Construcții - total	B	118,7	102,9	99,4
	S	99,7	100,8	-
- pe elemente de structură:				
Construcții noi	B	114,3	99,4	105,9
	S	95,5	98,4	-
Reparații capitale	B	141,5	85,2	77,4
	S	108,5	82,9	-
Întreținere și reparații curente	B	123,9	124,6	92,1
	S	103,5	125,1	-
- pe obiecte de construcții:				
Clădiri rezidențiale	B	107,6	116,4	128,0
	S	91,2	118,8	-
Clădiri nerezidențiale	B	111,2	87,8	88,6
	S	94,1	86,6	-
Construcții ingineresti	B	129,6	106,9	93,8
	S	107,4	102,8	-

Sursa: [AICI](#)

Ei și ce dacă? Vă veți întreba pe bună dreptate. Hai să vedem care sunt construcțiile ingineresti. Păi care să fie: șosele, căi ferate, alimentări cu apă, canalizări, poduri, viaducte adică exact o parte din ce trebuia să facă regimul Iohannis cu miliarde de la UE. Iar construcțiile nerezidențiale sunt clădirile de birouri, hale industriale, școli, spitale, adică cealaltă parte a lucrărilor care trebuiau executate cu miliarde promise de jucătorul de golf cu costum alb și ochelari negri de soare. Motivele scăderii? Pe de o parte,

creșterea prețurilor materiilor prime, cauzate de triplarea prețului energiei, iar pe de altă parte fenomenul de limitare a bugetelor de investiții publice și lipsa vreunei decizii privind licitațiile publice deja organizate. Căci **armatele de funcționari tăcuți de pe la compania de drumuri (CNAIR) sau de pe la CFR sau de la alte ministere au învățat o lecție simplă: când se ceartă miniștrii în coaliție, nu e bine să evaluezi ofertele depuse și să iei vreo decizie de atribuire.** Cei mai haioși au fost ceferiștii care, mirosind iminenta plecare a ministrului Drulă, au amânat termenele de depunere a ofertelor pentru modernizarea căii ferate Timișoara-Caransebeș timp de șase luni, până în ianuarie 2022, atunci când au fost siguri că au un nou șef, pe Grindeanu.

De altfel, și rapoartele privind execuția bugetară ne indică o prăbușire la capitolul „cheltuieli de capital”, adică investițiile din bugetul de stat, în septembrie 2021 (declanșarea nepotrivirilor de caracter din mariajul PNL+USR) la doar 1,9 mld. lei, în scădere cu 50% față de septembrie 2020, când cheltuielile de capital au fost de 3,8 mld. lei. **Evoluția nepotrivirilor de caracter și a părăsirii domiciliului conjugal de către USR-iști este frumos ilustrată de evoluția lucrărilor de construcții:**

Sursa: [AICI](#)

Situația marilor întârzieri în proiectele de infrastructură a devenit atât de evidentă, încât până și Cătălin Drulă a început să le deplângă, insistând pe întârzierile, din septembrie până acum, în anunțarea rezultatelor, la licitațiile celor trei loturi din autostrada A7 Ploiești – Buzău. (sursa: [AICI](#)). De altfel, își varsă Drulă năduful, ultima amânare a fost pentru 22 februarie ca termen limită de evaluare a ofertelor, iar jumătate din autostradă, adică de la Focșani la Bacău și apoi până la Pașcani, „nu e nici azi licitată și o promit abia la jumătatea anului”. Și vorbim de un proiect de 3 miliarde de euro! Fostul ministru se plânge și de marile întârzieri privind înlăturarea restricțiilor la circulația feroviară pe secțiunile

București – Pitești, Giurgiu – Videle și Reșița – Voiteni, precum și de neînceperea procedurilor pentru electrificarea și dublarea căii ferate Constanța – Mangalia. Unde mai pui că nu e gata nici studiul de fezabilitate pentru a patra magistrală de metrou Gara de Nord- Filaret.

Acum, sigur că e comod pentru Cătălin Drulă să critice întârzierile la marile proiecte de infrastructură, dar majoritatea sunt generate de pregătirile temeinice pe care administrația sa a uitat să le facă. Și dacă tot am ajuns aici, să spunem **că fantezia lui Drulă cu trenul propulsat cu hidrogen de la București la Pitești va rămâne unul dintre marile semne de întrebare din PNRR**, atunci când se va trage linia. Poate se vor întreba unii cine i-a împins fostului ministru USR mâna să semneze această adevărată tichie cu mărgăritar lipsă pe chelia unui sistem feroviar îndelung ignorat. Pana la urmă, de ce si-ar dori România astfel de experimente scumpe, atunci când stăpânește de multe zeci de ani tehnica electrificării căii ferate? Deh, așa e când vrei să dai neapărat contracte unei singure firme. O fi crezut omul că trebuie musai să atribuie contracte în ordinea alfabetică, începând de la litera A. A de la Alstom, de exemplu. În felul ăsta, nu cred că mai ajungem și pe la finalul alfabetului, la litera S. S de la Stadler, un alt constructor care are un tren propulsat cu hidrogen...

A, să vă mai spun un secret: până la finalul anului acesta nu cred că se va semna vreun mare contract de atribuire de proiect mare de infrastructură. Nu de alta, dar **modul în care se fac licitațiile la noi a rămas demult nemodificat: totul începe cu depuneri de oferte amânate luni de zile pentru a se clarifica mii de prostioare din caietele de sarcini scrise de consultanții mult-lăudați, apoi se amână evaluarea ofertelor alte luni bune, fix până când se pregătește contestarea rezultatului licitației de către cine trebuie și astfel un proiect prevăzut a se realiza în doi ani durează cinci-șase ani.**

Dacă ar fi să dăm o notă de final pentru cei trei ani de guvernare Iohannis-Cioloș-Orban/Cițu plus cei cinci de guvernare Iohannis-Ponta/Grindeanu/Tudose/Dăncilă, iată care ar fi: 5,9, adică o absorbție de 59% a fondurilor europene de investiții și coeziune din exercițiul 2014-2020, pe locul patru din coada Europei.

Polonezii au absorbit 74%, ungurii 73%. Mai prost ca noi stau danezii (57% - dar ei au avut un mizilic de 1,7 miliarde de euro) și slovacii (57%), dar și croații (54%).

Bine măcar că Ghinea și cu Cițu au binevoit să ia și împrumutul acela de 15 miliarde de euro. Măcar să ne prăbușim de tot, nu doar așa, un pic. O fi de plâns sau de râs? Și, pentru numele lui Dumnezeu, să le spună directorul general pentru buget al Comisiei Europene, Gert Jan Koopman, și celor din Guvernul României cum calculează el rata de absorbție a fondurilor în România. Nu de alta, dar guvernul nostru crede că a absorbit doar 56,42% din fonduri (*sursa: [AICI](#)*).

**Table 2: State of execution of net* payments per Member State (2014-20)
(31st December 2021)**

Summary table: State of execution per Member State

Fund	Total allocation of programmes	Net Pre-financing payments paid in 2014 to 2021	Net interim payments paid in 2014 to 2021	Total Net payments paid in 2014 to 2021	Implementation Rate [%]
	(a)	(b)	(c)	(d)=(b)+(c)	(d)/(a)*(100)
AT	6,096	186	4,068	4,253	70%
BE	3,002	176	1,666	1,842	61%
BG	10,534	576	5,706	6,282	60%
CY	974	60	681	741	76%
CZ	24,465	1,408	16,398	17,806	73%
DE	30,979	1,514	17,739	19,253	62%
DK	1,782	70	961	1,030	58%
EE	4,627	273	3,237	3,510	76%
ES	42,880	2,604	23,918	26,522	62%
FI	4,575	165	3,449	3,613	79%
FR	31,814	1,537	19,401	20,937	66%
GR	23,091	2,496	14,259	16,755	73%
HU	25,968	1,543	17,347	18,890	73%
HR	11,365	658	5,520	6,178	54%
IE	4,077	145	3,177	3,322	81%
IT	48,351	2,866	27,159	30,024	62%
LT	8,948	536	6,070	6,606	74%
LU	170	6	139	125	74%
LV	5,936	375	3,686	4,061	68%
MT	875	48	452	500	57%
NL	1,242	94	1,267	1,360	61%
PL	88,889	5,206	60,323	65,529	74%
PT	27,067	1,747	18,523	20,270	75%
RO	33,472	2,133	17,735	19,868	59%
SE	4,105	178	2,599	2,777	68%
SI	4,193	247	2,723	2,970	71%
SK	15,768	1,042	7,932	8,974	57%
UK	16,348	892	10,271	11,164	68%
ETC	9,409	636	5,267	5,902	63%
TOTAL	492,812	29,455	381,652	331,187	67%

Sursa: [AICI](#)

Bine măcar că Ghinea și cu Cițu au binevoit să ia și împrumutul acela de 15 miliarde de euro. Măcar să ne prăbușim de tot, nu doar așa, un pic. O fi de plâns sau de râs? Și, pentru numele lui Dumnezeu, să le spună directorul general pentru buget al Comisiei

Europene, Gert Jan Koopman, și celor din Guvernul României cum calculează el rata de absorbție a fondurilor în România. Nu de alta, dar guvernul nostru crede că a absorbit doar 56,42% din fonduri (sursa: [AICI](#)). Dacă te iei după datele oficiale ale guvernului nostru, **între 31 decembrie 2021 și 4 februarie 2022, am absorbit fix 30 de milioane de euro**. Iar tot anul trecut mai puțin de 4 miliarde de euro. În ritmul ăsta, în cele 23 de luni rămase, vom mai absorbi o glorioasă sumă de câteva (maxim 7) miliarde de euro din cele 15 miliarde la care mai avem dreptul până la finalul lui 2023. Iar vreo 8 miliarde de euro o să le lăsăm cadou comisarilor europeni. Așa că să-i mai numere încă o dată vreun consilier mai deștept miliardele lui Iohannis, poate nu mai ies chiar 100 la socoteală.

Stadiul absorbției pentru programele finanțate din fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI), Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane (FEAD) și al plăților efectuate din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) la data de 04 februarie 2022

Programe 2014-2020	Absorbție 2014-2020 (UE)	Până către beneficiarii (UE)		Ponderele primelor de la CE ****		Suma solicitată CE la fondurile structurale (UE) a PO (rata de absorbție efectivă)		Rambursări de la CE (rata de absorbție efectivă)		Total sumă primită de la CE	
		Valoare	%	Valoare	%	Valoare	%	Valoare	%	Valoare	%
		€	milioni/1000	€	milioni/1000	€	milioni/1000	€	milioni/1000	€	milioni/1000
PO Regional	8.860.000.000	3.854.265.881	53,27%	841.117.100	9,53%	3.418.841.121	48,87%	3.066.418.118	44,70%	3.707.513.218	54,05%
PO Infrastructură Mare***	9.122.404.947	4.775.111.830	52,32%	977.401.300	10,71%	4.821.375.563	52,89%	4.276.136.120	46,88%	5.253.517.420	57,59%
PO Competitivitate***	2.378.787.234	788.799.089	33,15%	189.054.244	8,38%	814.693.944	25,82%	553.048.350	23,24%	752.100.594	31,60%
PO Capital Uman***	4.586.037.078	2.609.711.452	56,78%	439.279.385	9,58%	2.300.812.336	50,08%	2.070.780.440	45,06%	2.510.059.825	54,61%
PO Capacitate Administrativă	543.588.478	260.568.731	48,13%	54.818.890	9,89%	265.272.046	47,07%	238.744.841	42,36%	293.563.731	52,05%
PO Asistență Tehnică	332.763.858	217.423.872	65,34%	35.073.073	10,54%	224.180.590	67,37%	201.763.531	90,63%	236.833.601	71,17%
SUMTOTAL	23.854.605.699	12.863.879.715	53,58%	2.846.545.990	9,88%	13.644.775.490	48,82%	10.406.888.493	45,64%	12.753.432.589	53,48%
PN Dezvoltare Rurală***	10.968.146.956	7.228.605.048	65,88%	325.119.858	2,98%	7.001.910.188	63,84%	6.572.708.788	39,83%	8.897.828.644	82,89%
POPM	168.421.371	101.751.947	60,42%	17.310.404	10,28%	80.966.513	48,07%	72.869.861	43,27%	90.180.265	53,54%
TOTAL FESI*	34.991.172.020	18.652.236.713	53,22%	2.888.974.250	7,88%	16.727.654.102	53,52%	12.052.463.049	46,73%	16.742.443.299	56,42%
FEAD***	487.013.044	274.839.127	56,38%	54.671.435	11,00%	269.423.660	54,23%	245.136.344	49,32%	299.787.779	60,52%
FEGA 2015-2021**	13.262.875.689	12.505.796.928	94,28%			12.505.796.928	94,28%	11.773.640.888	88,77%	11.773.640.888	88,77%

Sursa: [AICI](#)

Se pare că, totuși, pandemia asta a fost bună la ceva, chiar dacă la infrastructură am rămas codașii Europei: peste 51.000 de români aveau, la finalul lunii septembrie 2021 depozite mai mari de 100.000 de euro, cu o valoare cumulată de 55,4 miliarde de lei (circa 11,3 miliarde de euro). Comparativ cu septembrie 2020, valoarea sumelor economisite peste plafonul de 100.000 de euro s-a majorat cu 8,2 miliarde de lei (1,7 miliarde de euro), respectiv cu 17,4%, iar numărul persoanelor fizice cu depozite peste acest prag a crescut cu peste 6.500. În cei doi ani de pandemie, numărul românilor bogați în depozite de peste 100.000 de euro, a crescut cu peste 11.500, iar valoarea depozitelor de acest tip a crescut cu 12,9 miliarde de lei (2,6 miliarde de euro), respectiv cu 30%, comparativ cu nivelul de la finalul lui 2019 (sursa: [AICI](#)). **Bravo, națiune! Ce autostrăzi, ce căi ferate? Depozite bancare pe dobândă maxim 1%, asta ne trebuie!**

Iar banii din seifurile băncilor nu stau degeaba: ele hrănesc creditele de consum, că doar de-aia s-a ajuns ca cele 34 de bănci de la noi să înregistreze, în primele nouă luni din 2021 un profit net record de aproximativ 6,4 miliarde de lei, în creștere cu peste 40% față de câștigul raportat pentru aceeași perioadă din 2020. În ritmul ăsta, profitul sistemului bancar pentru tot anul 2021 poate urca la un nivel record, de peste 8 miliarde de lei

(sursa: [AICI](#)). Uite-așa poate dormi liniștit și matusalemicul guvernator al Băncii Naționale că, deh, somnul lui de frumusețe nu se cuvine a fi tulburat de un mizilic de inflație de peste 10%...

Bum-bum-bum-bum, toba bate/ Iohannis e tot departe. Departe-departede toate promisiunile de campanie. În fond, el n-a promis că se vor cheltui 80 sau 100 de miliarde de euro pentru investiții, ci doar că vor fi puse la dispoziția României. Și miliardele au venit, stau nefolosite prin tabelele afișate savant la simpozioane de către batalioanele de consultanți ai lui Ghinea sau de către întreaga ienicerime politică aflată deodată la guvernare.

Invadarea Ucrainei este un bun prilej pentru Klaus Iohannis și guvern să arunce în plan secundar economia și modul catastrofal în care este ea condusă de către guvernanți. Dar, oameni buni, nu vă lăsați păcăliți: chiar dacă nu mai avem voie să discutăm despre starea proastă a economiei, aceasta rămâne; ba mai mult, indicatorii se vor altera în continuare, pentru că tot ceea ce știu să facă guvernanții este să accelereze inflația. Nicio măsură guvernamentală nu se adresează problemelor de fond, structurale, din energie sau din alte sectoare. Azi, singura politică pe care o duce guvernul de la București este să ascundă, cât poate de mult, starea precară a economiei de ochii românilor. Uitând că acești români se duc zilnic la cumpărături, plătesc facturi uriașe, stau în frig și sunt lipsiți de apă caldă. Și, mai grav de atât, lucrează la companii lovite puternic de inflația întreținută de guvern.

Oricum, în țara lui Factură Vodă era mai puțină și mai firavă opoziție decât în Rusia lui Putin. Așa că, cine să mai cuteze să-l mai întrebe ceva concret pe baronul turismului dedicat propășirii Sahelului? Cine va mai cuteza să ridice vreun semn de întrebare despre căderea economiei, despre prețurile la electricitate și gaze sau despre proiectele de infrastructură neterminate?

Sursa: <https://spotmedia.ro/stiri/opinii-si-analize/>